

Sygn. akt VIII RC 47/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział VIII Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący : SSR Elżbieta Minkowska

Protokolant: sekr. sądowy Dorota Piotrowska

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2015 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa małoletniej A. C.

przeciwko P. W.

o alimenty

I. zasądza od pozwanego P. W. na rzecz małoletniej A. C. alimenty w kwocie po 400 (czterysta) złotych miesięcznie poczynając od dnia 1 lipca 2015 roku, płatne z góry do 10-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. odstępuje od obciążenia pozwanego kosztami postępowania oraz obowiązkiem zwrotu powódce kosztów zastępstwa prawnego;

IV. wyrokowi w punkcie I-szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 47/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do tutejszego Sądu małoletnia powódka A. C., reprezentowana przez matkę K. C. (1), wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego P. W. alimentów, płatnych do dnia 10go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Na rozprawie dniu 27 kwietnia 2015 r. wstąpił do sprawy zawodowy pełnomocnik powódki i sprecyzował, iż powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, poczynawszy od 1 października 2014 r.

W uzasadnieniu tak sformułowanego żądania wskazano, iż rodzice małoletniej powódki żyli w konkubinacie, zaś aktualnie pozostają ze sobą w konflikcie. Pozwany P. W. - pomimo iż zatrudniony jest w firmie (...) Sp. z o.o. - nie łoży na utrzymanie córki. Ponadto nie utrzymuje z nią kontaktów, nie uczestniczy w jej wychowaniu i nie interesuje się jej sprawami.

Kolejno wskazano, że miesięczny koszt utrzymania małoletniej powódki opiewa na kwotę ok. 1.000 zł; matka małoletniej nie pracuje, korzysta z pomocy finansowej swoich rodziców i nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić wszystkich usprawiedliwionych potrzeb córki.

W odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż z uwagi na wysokość zarobków nie jest w staniełożyć na utrzymanie małoletniej powódki alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie oraz że regularnie przekazuje na utrzymanie córki kwotę 300 zł miesięcznie, a dodatkowo zakupuje dla niej żywność, pieluchy, witaminy i lekarstwa, a także że nie widuje się regularnie z dzieckiem, bowiem pozostaje w konflikcie z jego matką. P. W. wskazał ponadto, iż jest osobą niepełnosprawną, pomimo to jest aktywny zawodowo – pracuje w zakładzie pracy chronionej za wynagrodzeniem ok. 1.200 zł miesięcznie, a z uwagi na swój stan zdrowia nie jest w stanie podjąć lepiej płatnej pracy.

Na rozprawie w dniu 29 czerwca 2015 r. pozwany uznał żądanie pozwu do kwoty po 200 zł miesięcznie począwszy od 1 lipca 2015 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia A. C., urodzona w dniu (...) w S. jest dzieckiem K. C. (1) i P. W.. Pozwany uznał małoletnią jako swoją córkę oświadczeniem złożonym przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w P. w dniu 9 października 2014 r.

Niesporne, a nadto:

- odpis skrócony aktu urodzenia, k. 3;
- wydruk z systemu P. – Sąd, k. 12 – 13.

Małoletnia A. C. zamieszkuje wraz z matką K. C. (2) oraz jej rodzicami w lokalu komunalnym położonym przy ul. (...) w S.. Czynsz najmu za mieszkanie opiewa na kwotę ok. 530 zł miesięcznie. Średniomiesięczna opłata za media w mieszkaniu (w tym zużycie wody i wywóz śmieci) opiewa na kwotę ok. 123 zł. Opłata prąd wynosi ok. 190 zł miesięcznie; za gaz 95 zł miesięcznie, zaś opłata za telewizję kablową - 88,45 zł miesięcznie.

Koszt utrzymania lokalu pokrywany jest przez rodziców K. C. (1), którzy otrzymują świadczenia emerytalne i regularnie finansowo wspierają córkę oraz wnuczkę.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniej powódki K. C. (1), k. 33 – 34;
- rachunki, k. 20, 24, 32;
- rozliczenie zużycia mediów, k. 26;
- faktury, k. 28 – 32;
- zaświadczenie Zus, k. 22 – 23.

Małoletnia A. C. ma ukończone 9 miesięcy, jest dzieckiem zdrowym, na co dzień przebywa ona pod opieką matki, nie posiada majątku.

Koszt utrzymania małoletniej powódki opiewa na kwotę ok. 810 zł miesięcznie i przedstawia się następująco: 260 zł tytułem kosztów utrzymania lokalu w którym zamieszkuje małoletnia (1/4 udziału w średniomiesięcznych kosztach utrzymania mieszkania na jednego domownika); 150 zł miesięcznie za zakup mleka i pieluch dla małoletniej; 250 za zakup żywności; 50 zł tytułem zakupu zabawek; 50 zł tytułem zakupu kosmetyków i środków czystości oraz 50 zł za zakup ubrań.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniej powódki K. C. (1), k. 33 – 34;

- zeznania świadka S. C., k. 95 – 96;
- rachunki, k. 20, 24, 32, 71 – 75;
- rozliczenie zużycia mediów, k. 26;
- faktury, k. 28 – 32;

Matka małoletniej ma ukończone 36 lat, legitymuje się wykształceniem zawodowym; aktualnie nie pracuje i zajmuje się opieką nad małoletnim dzieckiem. W opiece nad córką wspomagają ją jej rodzice.

K. C. (1) jest osobą czasowo, całkowicie niezdolną do pracy; przebywa ona pod stałą opieką lekarza psychiatry. Ww. pobiera rentę socjalną w wysokości 643,02 zł netto miesięcznie.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniej powódki K. C. (1), k. 33 – 34;
- zeznania świadka S. C., k. 95 – 96;
- legitymacja rencisty, k. 17;
- zaświadczenie ZUS, k. 19;
- zaświadczenie lekarskie, k. 21;
- decyzja Zus, k. 85, 88 – 90;
- orzeczenie lekarza orzecznika Zus, k. 91 – 94.

P. W. ma ukończone 40 lat, legitymuje się wykształceniem podstawowym i nie posiada wyuczonego zawodu. Pozwany jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, cierpi m.in. z powodu padaczki oraz nerwicy; zamieszkuje on sam w lokalu stanowiącym własność jego matki.

Średniomiesięczna opłata za czynsz i media w mieszkaniu opiewa na kwotę 402 zł. Opłata prąd wynosi ok. 50 zł miesięcznie; za gaz 15 zł miesięcznie, opłata za telewizję i telefon – łącznie 114 zł miesięcznie.

P. W. nie ma innych osób na swoim utrzymaniu.

Pozwany zatrudniony jest w (...) Sp. z o.o. za wynagrodzeniem ok. 1.240 zł netto miesięcznie, nie pobiera on renty i nie posiada dodatkowych źródeł dochodu.

Ww. na zakup żywności przeznacza kwotę 300 zł miesięcznie, ponadto płaci 100 zł miesięcznie - tytułem kosztów przejazdu na terenie S.; na zakup lekarstw przeznacza on ok. 100 zł miesięcznie.

Pozwany jest właścicielem psa i na jego utrzymanie przeznacza kwotę ok. 100 zł miesięcznie.

Pozwany łoży na utrzymanie córki kwotę od 100 do 300 zł miesięcznie, sporadycznie przekazuje on na rzecz córki także drobne podarunki. P. W. nie odwiedza dziecka i nie uczestniczy czynnie w jego wychowaniu.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniej powódki K. C. (1), k. 33 – 34;

- przesłuchanie pozwanego P. W., k. 96 – 97;
- informacja Zus, k. 41;
- zaświadczenie o zarobkach, k. 48 – 52;
- potwierdzenie dokonania przelewu, k. 53, 55;
- rozliczenie zużycia mediów, k. 54;
- bilet sieciowy, k. 56;
- faktura, k. 57 – 58, 60, 65 - 66
- rachunki, k. 59, 61 – 64, 67 – 69,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, k. 70.

Sąd zauważył, co następuje:

Powództwo małoletniej A. C. o alimenty okazało się częściowo zasadne.

Powództwo oparto o przepis art. 133 § 1 k.r.o., zgodnie z którym rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Stosownie do treści art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

W ocenie Sądu, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że usprawiedliwione koszty związane z utrzymaniem małoletniej A. C. opiewają na kwotę ok. 800 zł miesięcznie. Niniejsza kwota stanowi sumę średniomiesięcznych wydatków, która powinna być pokrywana w pierwszej kolejności przez rodziców dziecka. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż przedmiotowe wydatki oraz ich wysokość – oceniane przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego

i zawodowego – są adekwatne do potrzeb dziecka w wieku 9 miesięcy przy uwzględnieniu jego dotychczasowego poziomu życia, możliwości zarobkowych i majątkowych jego rodziców, potrzeb rozwojowych, a także przy uwzględnieniu cen dóbr i usług jakie wiążą się z zaspokajaniem poszczególnych potrzeb. W konsekwencji, wysokość przedmiotowych wydatków nie może być poczytana za zbyt wygórowaną.

Wysokość kosztów związanych z utrzymaniem małoletniej na poziomie 1.000 zł miesięcznie, wskazywanych przez matkę małoletniej powódki, jest w ocenie Sądu zbyt wygórowana i nie odpowiada usprawiedliwionym potrzebom dziecka w rozumieniu

art. 135 § 1 k.r.o., a tym samym kwota ta nie mogła stanowić podstawy do ustalania wysokości świadczeń alimentacyjnych należnych od pozwanego na rzecz małoletniej. Wysokość wydatków na utrzymanie małoletniej wyższa, niż ta ustalona przez Sąd, nie została wykazana przez stronę powodową dowodami z dokumentów.

Naturalnym jest, iż potrzeby dziecka opisane w stanie faktycznym niniejszego uzasadnienia są nierozzerwalnie związane z jego egzystencją i dla ich wykazania nie jest konieczne przedłożenie dokumentów obejmujących całokształt danych wydatków. Niemniej jednak w sytuacji, gdy dany rodzic wskazuje na wysokość danych wydatków, które przekraczają miarę znajdującą odzwierciedlenie w powołanych zasadach doświadczenia zawodowego i życiowego, to zachodzi konieczność wykazania tej okoliczności chociażby dokumentami, a w niniejszej sprawie K. C. (1) nie przedłożyła takich dokumentów, które by w całości potwierdzały jej zeznania.

W odniesieniu do kwestii wydatków na wyżywienie, to należy wskazać, iż dzienna stawka wyżywienia dziecka na poziomie 8,50 zł (poza kosztami zakupu mleka) nie jest wygórowana przy uwzględnieniu okoliczności, że deserki kosztują ok. 3 zł za sztukę; obiady 4 – 5 zł za sztukę; jogurty ok. 2 zł za sztukę; herbatki, herbatniki, soczki itp. w wymiarze dziennym też kosztują ok. 2 – 3 zł. Uwzględniając także, że dzieci w wieku małoletniej powódki znajdują się w okresie bardzo intensywnego wzrostu, to także kwota 50 zł miesięcznie za zakup odzieży dla dziecka nie wydaje się być kwotą wygórowaną. Średniomiesięczne zaś wydatki na zakup mleka, pieluch, zabawek i kosmetyków dla małoletniej Sąd ustalił biorąc pod uwagę przedłożone przez jej matkę rachunki i przy uwzględnieniu cen dóbr i usług na lokalnym rynku. Ponadto okoliczność, iż obecnie koszty związane z utrzymaniem mieszkania, w którym zamieszkuje małoletnia powódka ponoszą jej dziadkowie nie oznacza, że to oni w pierwszej kolejności powinni pokrywać koszty związane z utrzymaniem wnuczki, albowiem – jak to już sygnalizowano – to zasadniczo rodzice (w tym pozwany) powinni zaspokajać potrzeby dziecka.

Zgodnie z art. 135 § 2 k.r.o. wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Małoletnia powódka ma ukończone 9 miesięcy, a więc konieczność oraz możliwość osobistych starań o jej wychowanie i utrzymanie jest jeszcze bardzo szeroka. Obecnie w zasadniczej mierze osobiste starania o wychowanie małoletniej powódki zaspokaja jej matka K. C. (1), albowiem pozwany jak sam przyznał praktycznie nie sprawuje osobistej pieczy nad dzieckiem. Uwzględniając jednocześnie okoliczność, że matka dziecka jest osobą czasowo, całkowicie niezdolną do pracy, zaś jedyny jej dochód stanowi renta socjalna w wysokości 643,02 zł miesięcznie, to tym samym większa część kosztów utrzymania małoletniej powódki powinna w ocenie Sądu być pokrywana przez jej ojca. Zdaniem Sądu, nie ma podstaw, aby na równi z pozwanym obciążać kosztami utrzymania dziecka matkę małoletniej, skoro dysponuje ona niższym dochodem niż pozwany, a nadto sprawuje osobistą pieczę nad dzieckiem. Jednakże Sąd doszedł do przekonania, że możliwości zarobkowe pozwanego są takie, że nie jest on w stanie łożyć na utrzymanie dziecka kwoty 800 zł miesięcznie.

W odniesieniu do kwestii możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego należy wskazać, że posiada on stałe źródło utrzymania w postaci pracy zarobkowej, z której uzyskuje miesięczne wynagrodzenie na poziomie ok. 1 200 zł netto.

P. W. jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym; legitymuje się on wykształceniem podstawowym i nie posiada on wyuczonego zawodu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, zdaniem Sądu zasądzenie od pozwanego alimentów na rzecz córki na poziomie wyższym niż 400 zł miesięcznie, byłoby nieadekwatne do poziomu jego możliwości majątkowych i mogłoby spowodować powstanie sytuacji, w której pozwany nie byłby w stanie wywiązać się z nałożonego nań zobowiązania.

Jednocześnie w ocenie Sądu proponowana przez pozwanego kwota 200 zł miesięcznie tytułem jego udziału w kosztach utrzymania córki jest za niska w odniesieniu do przywołanych możliwości finansowych pozwanego. P. W. nie ma innych osób na utrzymaniu, a zatem na zaspokajanie własnych potrzeb życiowych pozostanie mu kwota 800 zł miesięcznie. Zdaniem Sądu wydatki wykazywane przez pozwanego, związane z zakupem żywności, leków czy opłatą za czynsz mogą być pokryte z powołanej wyżej kwoty. Wykazywane zaś koszty związane z utrzymaniem psa na poziomie 100 zł miesięcznie nie mogą mieć pierwszeństwa przed alimentami na rzecz małoletniej córki, a tym samym nie sposób przyjąć, że przedmiotowe zobowiązanie – w świetle unormowań k.r.o. – uniemożliwia zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na poziomie odpowiadającym możliwościom zarobkowym i majątkowym pozwanego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w punkcie I sentencji wyroku zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej A. C. alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 lipca 2015 r., zaś w pozostałej części powództwo oddalił.

Sąd uznał za niezasadne domaganie się alimentów za okres od dnia 1 października 2014 roku. Zgodnie z treścią art. 137 § 2 k.r.o. niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu sprzed wniesienia powództwa o alimenty sąd uwzględnia zasądzając odpowiednią sumę pieniężną. Oznacza to, że sąd nie zasądza alimentów za okres sprzed dnia wniesienia powództwa tylko określoną kwotę pieniężną - o ile powód wykaże, że po stronie uprawnionego są jakieś niezaspokojone potrzeby z tego okresu. Matka powódki nie wykazała zaś w żaden sposób, aby istniały jakieś niezaspokojone potrzeby powódki sprzed dnia wniesienia pozwu i dlatego w tej części sąd również oddalił powództwo.

Podstawę prawną orzeczenia stanowiły przepisy art. 133 § 1 k.r.o. oraz art. 135 § 1 i 2 k.r.o.

Sąd dokonał oceny zgromadzonych w sprawie dowodów w oparciu o dyspozycję art. 233 § 1 k.p.c.

Ustalony powyżej stan faktyczny oparty został na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności na powyżej powołanych dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, albowiem strony nie kwestionowały zarówno autentyczności, jak i treści tychże dokumentów i jednocześnie Sąd nie powziął wątpliwości, co do wiarygodności przedmiotowych dokumentów.

Ponadto podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły częściowo zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki K. C. (1) oraz częściowo zeznania pozwanego P. W..

Zeznania ww. osób zostały uznane przez niniejszy Sąd za wiarygodne w zakresie poczynionych powyżej ustaleń faktycznych i w konsekwencji w pozostałym zakresie, tj. który pozostawał w sprzeczności z ww. ustaleniami faktycznymi zostały uznane przez niniejszy Sąd za niewiarygodne. W szczególności Sąd dał wiarę pozwanemu w zakresie w jakim wskazywał on na swoją sytuację osobistą, majątkową i koszty utrzymania własnego.

Sąd nie dał zaś wiary jego zeznaniom w zakresie w którym wskazywał, iż nie jest on w staniełożyć na utrzymanie córki więcej niż 200 zł miesięcznie. Dotychczas - jak podnosił pozwany - przekazywał on na utrzymanie córki po 300 zł miesięcznie i odbywało się to bez uszczerbku dla jego utrzymania. Co innego wynika ponadto z innych zebranych w sprawie dowodów, m.in. z dowodów z dokumentów w postaci zaświadczenia o zarobkach oraz przedłożonych faktur i rachunków.

W odniesieniu do zeznań K. C. (1) należy wskazać, iż zostały one uznane za niewiarygodne w zakresie dotyczącym wysokości wydatków związanych z utrzymaniem małoletniej powódki, albowiem - co już sygnalizowano - w tych częściach nie odpowiadały zasadom doświadczenia życiowego i zawodowego w zakresie wydatków, jakie wiążą się z zakupem poszczególnych dóbr i usług dla dziecka w wieku małoletniej powódki, zaś nie przedłożyła ona takich dokumentów, które by w całości potwierdzały jej zeznania. Sąd dał natomiast wiarę matce powódki w zakresie, w jakim wskazywała, że pozwany nie uczestniczy w wychowaniu córki i nie interesuje się jej losem.

Zeznania przesłuchanego w sprawie świadka S. C. zasługiwały na nadanie im przymiotu wiarygodności, albowiem w zakresie istotnym z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotu niniejszej sprawy zeznania te korespondowały z dokumentami zgromadzonymi w sprawie, których autentyczność - jak to już sygnalizowano - nie była kwestionowana przez strony.

W myśl art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw

i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§3).

Powódka była z mocy ustawy zwolniona od kosztów sądowych, albowiem zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych sprawach cywilnych nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych.

Pozwany przegrał sprawę w 40% lecz z uwagi na to, iż w pierwszej kolejności powinien on skupić się na realizacji swojego obowiązku alimentacyjnego, zaś jego kondycja finansowa uniemożliwia mu jednoczesne łożenie na utrzymanie córki i pokrycie nieuiszczonych kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa prawnego (w tej części, w której przegrał sprawę), to Sąd uznał, iż w odniesieniu do P. W. zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c., który przemawiał za odstąpieniem od obciążania go kosztami postępowania oraz obowiązkiem zwrotu powódce poniesionych kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie III wyroku.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące. Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie IV wyroku.